

SPOLEČNOST OCHRÁNCŮ
PAMÁTEK
VE VÝCHODNÍCH ČECHÁCH

ZPRAVODAJ

VYDÁVÁ SPOLEČNOST OCHRÁNCŮ PAMÁTEK
VE VÝCHODNÍCH ČECHÁCH
ADRESA: ORLICKÉ NÁBŘ. 356/1, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ
REGISTROVÁNO VE SMYSLU ZÁKONA
POD REGISTRAČNÍM ČÍSLEM MK ČR E 11426

<http://web.gin.cz/sopvc>
e-mail: sopvc@seznam.cz

Zpravodaj

4.
2006
ROČNÍK XVI.

NĚKOLIK SLOV NA ÚVOD

Toto poslední číslo Zpravodaje se k vám dostává s více jak měsíčním zpožděním, takže v něm již naleznete pozvánku na letošní XVIII. sněm Společnosti. Nechce se věřit, že naše občanské sdružení oslaví 23. března 2007 své sedmnáctých narozenin. V lidském životě věk, kdy je před námi otevřen svět a my máme plno plánů a představ, co bude dál. Jsme plni elánu a nadějí v budoucnost. Chci věřit, že to bude platit i pro naši Společnost.

Veřejnost o nás ví, stejně jako instituce, s kterými spolupracujeme. Poslední léta máme stabilní členskou základnu, ve které jsou vedle členů sympatizantů i členové, kteří Společnosti věnují mnoho svého volného času bez nároku na odměnu. V dnešní době je toto třeba ocenit. Díky těmto nadšencům náš spolek existuje i po sedmnácti letech.

Že jsme potřební pro naše občany, ukazuje současná kauza bourání Vily Aničky v Hradci Králové. To, že se někteří občané obrátili právě na nás, je zavazující. Opět se přesvědčujeme, že silný investor většinou prosadí své představy bez ohledu na památkovou péči. Praha je jasným důkazem, ale stejně tak se setkáváme s tímto tlakem i v jiných městech. Více o současné hradecké kauze na jiném místě Zpravodaje.

Vážení členové a příznivci. Chci vás vyzvat k účasti na našem sněmu, který se bude konat 10. března 2007 v 9,30 h. tradičně v aule Biskupského gymnázia B. Balbina v Hradci Králové. Je to příležitost k osobnímu setkání. Jinak vám a vašim rodinám přeji v nastupujícím roce 2007 vše dobré, pevné zdraví a hodně elánu ve vaší práci i v práci pro naše památky.

Jiří Němeček – předseda SOP

INFORMACE Z VÝBORU SPOLEČNOSTI:

- **PLÁNOVANÁ VÝSTAVBA NA VRCHU ŽALÝ.** Dr. Gerstner informoval členy výboru o záměru soukromého investora rekonstruovat a přestavovat stávající objekty na vrcholku kopce Žalý v Krkonoších. Podle tohoto plánu by zde měl být vystavěn hostinec, z bývalého kiosku vznikne zázemí pro správce a personál hostince a rozhledna bude navýšena o patro. V projektu se píše: „V symbolické rovině jsme pro hostinec zvolili konstrukci, která svým elementárním tvarem připomíná loď - symbol cesty, odjezdů a návratů, archu - ve své době bláznivou, ale fatální stavbu. Společně s rozhlednou, jež vedle lodí evokuje maják, a s domečkem pro správce, který lze svým způsobem pokládat za přístav, respektive domov, a tudíž návrat do dobře známých míst, naváže tato stavba na vrcholku Žalý na bohatou turistickou tradici s restauračním a odpočinkovým zařízením.“ Již podle výše popsaného je možné se domnívat, že se jedná o další z projektů, které nerespektují kulturní prostředí a ve snaze o originalitu importuje do naší krajiny cizorodé prvky. Společnost by měla zvážit zaslání protestního dopisu kompetentním orgánům s cílem upozornit na nevhodnost realizace takové dostavby vrcholku Žalého.

- **EDIČNÍ ČINNOST.** Výbor diskutoval o edičním plánu Nakladatelství Balustráda. Uvažuje se o vydání knihy o klášteře Svaté Pole na Třebechovicku (autor Jan Horák) nebo o výpravné publikaci o akademickém sochaři Josefu Škodovi. Na vydání čeká také propagační publikace o Bílé věži v Hradci Králové.

- **HRADECKÉ PARKY.** Ing. Veronika Pincová z průhonického Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, která přednášela v listopadu na III. ročníku konference Kulturní dědictví v současnosti, se na nás obrátila a poprosila nás o zprostředkování kontaktu s hradeckou správou městské zeleně, o který žádá prof. Mareček, vyučující zahradnictví na vysoké škole v Suchdole. Jde mu o možnost jakýchsi konzultací a objasnění historických souvislostí, od kterých by se mělo odvíjet i dnešní řešení, údržba, péče o městské parky.

- **FARA V SUDSLAVĚ.** Na Společnost se obrátil majitel památkového objektu fary v Sudslavě na Ústeckoorlicku, který se snaží o její rekonstrukci. Po opravě dožilých venkovních omítek ho čeká zejména řešení havarijního stavu střechy a vybudování sociálního zařízení v objektu. Jako ve většině podobných případů ho limituje nedostatek financí, proto se informoval na možnosti spolupráce s naším občanským sdružením. Předseda Dr. Němeček mu mj. odpověděl: „Možnosti jsou a vzhledem k tomu, že fara je v Pardubickém kraji, máte šanci získat prostředky i z tzv. Norských fondů, protože na rozdíl od Královéhradeckého kraje, kde prioritou

jsou lidské zdroje, jak široký pojem, ve Vašem kraji jsou prioritou památky. Co Vám mohu poradit je, zjistíte si na krajském úřadu v Pardubicích všechny granty, které kraj vypisuje. Vedle Regionálního operačního programu existují i jiné programy... My jako dobrovolná organizace - občanské sdružení sice můžeme rovněž žádat o granty, ale je to pro nás organizačně těžko proveditelné.“

Společnost ochránců památek zorganizovala petici proti bourání vily Aničky v Hradci Králové

Naše Společnost spolu se členy Spolku za staré město Hradec Králové zorganizovala petici proti záměru zbourat Vilu Aničku v centru Hradce Králové. Sbírat podpisy pod petiční archy se začalo 29. ledna. Současně byl předán protestní dopis členům městského zastupitelstva a vedení Generali pojišťovny, která je majitelem objektu. Text dopisu přináší Zpravodaj v sekci Dokumenty.

Podporu petice proti bourání památky vyjádřil i arch. David Vávra, autor televizního pořadu Šumná města. V e-mailu napsal: „Zdravím Vás a sděluji svou podporu (poslal jsem poštou), ale to je vše co proto se svými omezenými silami mohu udělat. Tu vilu mám rád a pokaždě kolem ní jezdí z Hradce i do něj. Je to sice určitá anomálie, ale hradeckému urbanismu dodává zvláštní poetiku a vzpomínku na minulost. David Vávra“

Proti záměru se vyslovil i architekt Zdeněk Lukeš. Společnosti napsal v e-mailu: „Ano, ten dům znám, i další vily v tomto hradebním pásu. Je to velmi kvalitní stavba, pomohlo by ovšem, kdybychom znali autora. Nedá se to nějak zjistit z původní plánové dokumentace? Bourání je nesmysl, bylo by to narušení celého konceptu zástavby, na němž se podílel např. Vladimír Faltner. Mohli byste mi prosím poslat víc záběrů OBOU staveb, které se mají bourat? Jinak bych doporučoval podat ihned podnět na MK na památkovou ochranu, to může podat kdokoli, stačí uvést důvody a stručný popis stavby s přesnou adresou (i čp.). Díky, ZL“

Záměr zbourat známou hradeckou vilu vyvolal i značný ohlas v hradeckých médiích. Kromě několika článků a reportáží v televizích se uskutečnila i hodinová diskuse u kulatého stolu v hradeckém studiu Českého rozhlasu. Naši Společnost zde zastupoval Dr. Jiří Němeček, památkářka ředitelka pardubického ústavu Ing. arch. Iva Lánská a její zástupce Ing. arch. Jan Falta.

(12)

Pozvánka

na XVII. sněm Společnosti ochránců památek ve východních Čechách

Datum: sobota 10. března 2007 od 9:30 hodin

Místo: Biskupské gymnázium B. Balbína,
Orlické nábř. 1, Hradec Králové

Program:

1. Zahájení a schválení programu sněmu
2. Volba návrhové komise
3. Výroční zpráva o činnosti za období od minulého sněmu
4. Účetní a pokladní zpráva za rok 2006
5. Kontrolní a revizní zpráva za rok 2006

Přestávka s občerstvením

6. Diskuse
7. Odpovědi na diskusní příspěvky a další návrhy na usnesení

Ukončení sněmu

Doprava:

- od nádraží ČD trolejbusem č. 2 nebo autobusem č. 16 do zastávky Zimní stadion, přejít silnicí a na nábřeží je budova gymnázia

Poznámka: na sněmu bude možné zaplatit roční členský příspěvek na rok 2007 a zakoupit si publikace, vydané naším nakladatelstvím Balustráda

ZPRÁVY A ZAJÍMAVOSTI:

- Orkán Kyrill, který se v noci z 18. na 19. ledna prohnal Českou republikou, způsobil řadu škod také na památkových objektech. Například v Pěčíně v Orlických horách museli zasahovat hasiči, kteří měli zabezpečit poškozenou bání a kříž, který spadl z věže kostela a zabodl se do plechové střechy. S pomocí automobilového žebříku, lezecké techniky a místních dobrovolných hasičů byl kříž sundán ze střechy kostela na zem a předán zástupcům obce. Poškozena byla také hřbitovní zeď v Račicích na Královéhradecku.

- Krajský úřad Královéhradeckého kraje hodlá vyvinout zákonodárnou iniciativu a zadá vypracování legislativního návrhu zákona, který by umožnil bezplatný převod vlastnického práva k památkám. Důvodem je zájem kraje získat do svého vlastnictví národní kulturní památku barokní areál v Kuksu. Návrh zákona má pro kraj vypracovat Tomáš Hájek, odvolaný ředitel ústředního pracoviště NPÚ v Praze.

- Neznámý zloděj ukradl v lednu sadu trubkového lešení, které tvořilo část zastřešení zříceniny hradu Vízmburk na Trutnovsku. Krádeží vznikla škoda přibližně 150 tisíc korun. Hrad ze 13. století objevil v roce 1972 archeolog Antonín Hejna. Od roku 1984 památku obklopuje provizorní lešení, areál je také oplocen. Památka postupně chátrá, protože zdivo, které bylo stovky let ukryté pod zemí, narušuje atmosférická vlhkost.

- Ministerstvo kultury České republiky zapsalo do Ústředního seznamu kulturních památek náhrobek rodiny Škodovy, který se nachází na občanském hřbitově v Hradci Králové - Pouchově. Po podnětu Václava Pražáka podala návrh jménem Společnosti Ludmila Zlábková.

- Královéhradecký dětský folklorní soubor Červánek pořádá v úterý 20. února od zhruba 15 hodin tradiční Masopust. Za zvuku muziky a veselých písniček projde průvod masek ulicemi Hradce Králové. O měsíc později v neděli 25. března se uskuteční v hradeckých Jiráskových sadech rovněž již tradiční vynášení Smrtholky.

- Krádež náhrobků ze rtyňského hřbitova. V druhé půli ledna odcizil neznámý pachatel na hřbitově ve Rtyni v Podkrkonoší z náhrobní stély rozetový reliéf hlavy Krista o průměru několik desítek centimetrů v bílém provedení, jenž byl zhotoven počátkem minulého století. Dále zloděj ukradl i pískovcovou náhrobní desku, která byla instalována při boční zdi kostela. Způsobená hmotná škoda je předběžně

odhadována na dvanáct tisíc korun.

Kradlo se také v obci Nový Rokytník na Trutnovsku, kde zmizelo pískovcové sousoší, znázorňující Svatou Rodinu. Tato plastika byla zhotovena v roce 1923 a zloděj ji ukradl z podstavce kamenného kříže, který je proveden ze stejného materiálu.

- V Hradci Králové bylo založeno Občanské sdružení Katedrála 2008, jehož smyslem je uspořádat oslavy sedmistého výročí existence chrámu, později katedrály Svatého Ducha. O průběhu oslav budeme čtenáře Zpravodaje průběžně informovat. Již nyní je však nutné připomenout, že součástí připravovaných akcí bude i stavebně historický průzkum katedrály, který snad přinese řadu nových informací, zejména o nejstarší historii památky.

TISKOVÁ ZPRÁVA KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE

Památky v kraji mohou nově získat podporu z Evropy

Královéhradecký kraj chce pro opravy památek na svém území začít získávat také peníze z fondů Evropské unie. Na letošní opravy památek má kraj připraveno celkem 16 milionů korun. Z toho mohou majitelé památek čerpat 8 milionů korun z krajských grantů. Další 8 milionů korun má pomoci získat peníze do památek z fondů Evropské unie.

„Osmimilionová podpora kraje pro projekty v oblasti památkové péče by měla tvořit patnáct procent z celkových nákladů projektů. Celkem by tak rekonstrukce památek s podporou Unie mohly získat v době realizace projektů až 53 milionů korun. Vidím v tom velmi vhodné znásobení krajských peněz,“ řekl radní Královéhradeckého kraje Zdeněk Kraus.

Kraj nyní připravuje způsob, jakým bude možné žádosti o podporu grantů z Evropské unie vyřídit. „Památky by o peníze z evropských fondů přijít neměly. Je to oblast, která dlouhá léta trpěla nedostatkem peněz. V současné době je proto nutné otevřít cesty k podpoře z těchto zdrojů,“ doplnil Kraus.

Dotací titul Královéhradeckého kraje zaměřený na obnovu kulturních památek pouze nahrazuje dřívější státní příspěvky, které byly a jsou majitelům památek poskytovány výhradně na úhradu zvýšených nákladů spojených s obnovou objektů. Tyto vyšší náklady jsou zpravidla vymceny stanovisky orgánů státní památkové péče. Jedná se tedy o kompenzaci za omezování vlastnických práv majitele státem.

Žádosti o dotaci na obnovu památek se přijímají na královéhradeckém krajském úřadu do letošního 15. února.

Královéhradecký kraj uvolnil v letech 2003 až 2006 na granty pro obnovu památek na svém území celkem 104 miliony korun. V těchto letech poskytlo ministerstvo kultury ČR na obnovu kulturních památek v Královéhradeckém kraji v rámci dvou specializovaných programů celkem 170 milionů korun.

Kvůli Kuksu navrhne Královéhradecký kraj změnu zákona

Královéhradecký kraj hodlá využít práva navrhopvat zákony a hodlá iniciovat legislativní změnu, která by umožnila krajským samosprávám zažádat o bezúplatný převod památek do svého vlastnictví. Představitelé kraje k tomu vede zájem získat barokní areál hospitalu v Kuksu.

„O převod majetku dnes sice můžeme požádat, ale nikdo nemá povinnost s námi o tom jednat. Konkrétně Kuks je národní kulturní památkou, která má ambice stát se památkou UNESCO. Proto s námi stát v tomto nekomunikuje,“ vysvětlil krajský radní Rostislav Vštečka důvody, které vedly k vyvinutí zákonodárné iniciativy.

Podle vedoucího kanceláře hejtmána Tomáše Slavíka má text návrhu nového zákona pro Královéhradecký kraj připravit bývalý ředitel Národního památkového ústavu Tomáš Hájek za zhruba padesát tisíc korun.

Představitelé Královéhradeckého kraje usilují o Kuks, neboť se domnívají, že se dokáží o památku postarat lépe než stát. Zejména, že se jim podaří získat evropské peníze na revitalizaci historických budov i celého území.

Královéhradecký kraj si nechal vypracovat studii, v níž je území popsáno. V ní se pavi, že nelze oddělit objekt hospitalu od obce a naopak. Barokní areál bývalých Šporkových lázní v Kuksu je podle tohoto materiálu nosným prvkem regionu mezi Dvorem Králové a Jaroměří.

„Autoři studie, kteří s ní ve čtvrtek na speciálním semináři Urbanistická studie Potenciál území Kuksu a okolí a stavební zákon seznámí zastupitele kraje, nás varují. Bez objektu hospitalu se nepokoušejte toto území revitalizovat a naopak vlastní hospital neoživíte, aniž byste investovali do území. Kolik turistů by do Kuksu přijelo, když budou vědět, že tu nenaleznou ani stravování ani ubytování?“ dodal Vštečka.

(12)

ČLÁNKY:

Obnova náhrobku poslance Wilhelma Kiesewettera v Trutnově PhDr. Josef Krám

Na městském hřbitově v Trutnově byl obnoven nákladem 490 tisíc korun kovový reliéf o rozměru 160 krát 200 cm na rodinné hrobce Wilhelma Kiesewettera (1853 - 1925). Tento asi třímetrákový artefakt byl v polovině 90. let 20. století vandalsky poničen a odcizen romskými zloději barevných kovů. Z finančních důvodů byl potom nahrazen pouze moderně pojatou bustou z kamene.

K obnově jeho původního vzhledu se přikročilo až v roce 2006. Akademická sochařka Nina Jindřichová z Mnišku pod Brdy jako vítězka výběrového řízení, které vypsal Městský úřad Trutnov, vymodelovala z hlíny na základě studia dochovaných fotografií zmenšenou předlohu. Ta byla použita jako návrh rozložení hmoty i proporci a použita k vytvoření hliněného modelu ve skutečné velikosti. Z něj byl zhotoven negativní a posléze i pozitivní sádrový odlitek budoucího reliéfu. Pozitiv posloužil kovolijci Jindřichu Janečkovi z Merklovic, místní části Vamberka, ke zhotovení lukoprérové lící formy, která byla pomůckou k výrobě forem na odlití z bronzu. Jednotlivé bronzové odlitky byly následně po očištění svařeny dohromady a výsledné dílo cizelérsky upraveno a napatinováno.

Práce na plastice trvala čtyři měsíce a odlití do bronzu také čtyři měsíce. Kompletace pomníku s osazením reliéfu bylo provedeno 29. prosince 2006.

Tento kovový reliéf je na rodinné hrobce Wilhelma Kiesewettera (1853 - 1925), poslance rakouského říšského parlamentu za německou sociální demokracii oblasti severovýchodních Čech na přelomu 19. a 20. století. Kiesewetter byl trutnovským občanem, bojoval za lepší pracovní podmínky dělníků v okolních továrnách a působil jako redaktor sociálně - demokratických novin Trautenauer Echo. V období první světové války se účastnil protivaletních demonstrací jako řečník. V dalších letech politicky směřoval v rámci své strany k pravicovým názorům.

Pomník s bronzovým reliéfem na hrobě byl navržen a vytvořen trutnovským sochařem Emilem Schwantnerem v roce 1929. Námětem byla reálná skupina těžkou prací udřených dělníků z Trutnovska. Někteří jejich jména jsou dodnes známá - Šrejberová, Černičeková, slepý Bretschneider, Mencil a kovář Rösel. Dítě vlevo je František Nägel.

Pro akademickou sochařku Ninu Jindřichovou, absolventku Akademie výtvarných umění v Praze u prof. J. Kryštůfka v roce 1983-88, žijící a pracující v Trnově u Jiloviště, to byla již druhá práce pro město Trutnov. V roce 2004 vytvořila podle dobové fotografie Pomník padlým německým vojákům v 1. světové válce ve Starém Rokytniku, které bylo též původně dílem místního sochaře Emila

Schwantnera. Pomník byl částečně zničen - plastika, žulové desky se jmény padlých a ostatní nápisy byly zničeny a nahrazeny plastikou rudoarmějce s dítětem na ruce a kyticí šeflíků. Kamenné prvky se zachovaly. Po sametové revoluci byl tento pomník stržen.

Sochařka podle dochované dobové fotografie volně vymodelovala plastiku vojáků v životní velikosti. Spolu s manželem Josefem Jindřichem, uměleckým štukatérem, plastiku z hlíny zaformovali a poté zhotovili odlitek z umělého kamene. Na této realizaci se podílel také restaurátor Jan Vich, akademický sochař, který zajistil převoz hotové sochy a její osazení na zrestaurovaný kamenný sokl.

V KAUZE BABIČČINO ÚDOLÍ STÁLE NENÍ JASNO

Soudní spor pokračuje: dědicové rodu Schaumburg-Lippe podali dovolání

Letitý soudní proces potomků Bedřicha Schaumburg-Lippe, kteří usilují o navrácení majetku v Náchodě, Ratibořicích a Babiččině údolí pokračuje. Právní zástupkyně podala dovolání a ústavní stížnost proti rozhodnutí Okresního soudu v Náchodě (z února 2006) a odvolacího Krajského soudu v Hradci Králové (ze dne 17. října 2006), které shodně zamítly jejich žalobu na určení vlastnictví pozemků a nemovitosti.

Podle Schaumburg-Lippe byla konfiskace majetku aktem neplatným, neboť jeho účastníkem byla rodina Schaumburg - Lippe a ne všichni příslušníci této rodiny spadali pod Benešovy dekrety a ne všichni měli majetek v Československu. Protože majetek nebyl vymezen tím, komu se konfiskuje a byli do ní zahrnuti všichni členové rodiny, nebyla podle jejich mínění konfiskace provedena řádně podle zákona.

Vzhledem k těmto skutečnostem Katastrální úřad stále ještě neuvolnil plombu, která leží mj. na nemovitostech společnosti Podzámčí s.r.o. v likvidaci. Nejenže tak likvidátor nemůže prodat budovy, a tím ukončit činnost společnosti, katastrální úřad nezapiše stát jako vlastníka části hospodářského zázemí zámku. Stát totiž využil předkupního práva a odkoupil od likvidátora společnosti Podzámčí historické objekty vládou zařazené mezi národní kulturní památky. Ačkoliv za ně Ministerstvo kultury zaplatilo, k převodu na katastru nemovitostí dosud nedošlo.

„Vzhledem k předchozímu vývoji nepředpokládáme jiný výsledek než ten, k němuž došel krajský soud. Jsme si proto téměř jisti, že dovolání nebude mít žádný dopad na toto rozhodnutí a nemovitosti připadnou státu. Podobně předpokládáme, že se jejich správcem stane Národní památkový ústav (NPÚ),“ řekla Iva Lánská, ředitelka územního odborného pracoviště NPÚ v Pardubicích.

Památkáři jsou pro změnu zákona

Památkáři proto už nyní uvažují, jak s majetkem naloží. „V první fázi musíme zpracovat projekty na záchranu a obnovu objektu,“ připomněla ředitelka a doplnila, že současně s tím budou hledat partnera, který se bude na obnově podílet. „Bohužel hledání solventního investora mnohdy ztěžuje doba pronájmu, ze zákona stanovená maximálně na osm let. U investice jdoucí do desítek milionů je přitom i deset let málo. Přivítali bychom, kdyby se tímto legislativci zabývali a změnili zákon,“ dodala Lánská.

V uplynulých dvou letech uvolnil stát více než tři miliony korun na sanaci havarijního stavu nejvíce postižených objektů Panského dvora. Díky těmto financím se podařilo zpomalit devastaci památky, která již hrozila zánikem.

Sbírký jsou zachráněny, ale osud muzea zůstává nejistý

Nejasná situace panuje také kolem existence Textilního muzea v České Skalici.

Zřizovatelem muzea a majitelem sbírek je akciová společnost Tiba, která se již několik let potýká s útlumem výroby a hrozí jí konkurz. Hrozilo proto reálné nebezpečí, že bude muzeum uzavřeno a sbírky rozprodány.

První krok k záchraně unikátního zařízení udělalo město Česká Skalice, které koncem roku 2005 za šest milionů korun odkoupilo pozemek a budovu, v níž muzeum sídlí.

V prosinci 2006 se zřejmě podařilo zachránit sbírku, když byla zapsána do Centrální evidence sbírek (CES). To znamená, že podle zákona o sbírkách podléhá zpřísněnému režimu - nelze ji například rozprodat, majitel se o ni musí odpovídajícím způsobem starat. Ministerstvo kultury nyní v návaznosti na zápis fondu do CES vyzvalo dopisem představitele akciové společnosti Tiba, aby sbírku předal státu. Rozhodnutí je plně v kompetenci představenstva společnosti.

V případě, že se tak stane a sbírky získá stát, převzalo by jejich správu s největší pravděpodobností pražské Umělecko-průmyslové muzeum. To již v letech 1953 - 1962 muzeum provozovalo.

Občanské sdružení navrhuje muzeum přemístit

O osud Panského dvora i textilního muzea se zajímají i členové Společnosti za záchranu Babiččina údolí. Dokonce mají nápad, jak posílit význam a možnosti muzea a najít využití pro nemovitosti hospodářského areálu v Ratibořicích. Naskýtá se tu podle nich unikátní možnost přestěhovat muzeum ze stávajících stísněných prostor do části těchto nemovitostí a vybudovat tu muzeum moderního typu, interaktivní, v němž by například návštěvníci mohli sami tkát nebo tisknout látky.

Město Hostinné pokračuje v obnově františkánského kláštera

Jednou z významných památek města Hostinného je areál františkánského kláštera. Zatímco v kostele Neposkvrněného početí Panny Marie sídlí již od konce 60. let Galerie antického umění se sbírkou sádrových odlitků nejslavnějších řeckých a římských soch, zbylá část řadu let chátrala.

V současné době si od řádu areál kláštera pronajalo město Hostinné. V rámci Programu obnovy městských památkových rezervací a zón každoročně investujeme asi dva miliony korun do rekonstrukce. Letos budou stavebníci pokračovat v dokončení statického zajištění arkád rajskeho dvora, budou osazena okna a začnou se budovat vnitřní prostory

„Cílem je vybudovat ze stávající zříceniny konventu turistické centrum. Kromě zachování sbírky antických soch sem plánujeme umístit městskou knihovnu, z budovy radnice sem přesuneme regionální expozici a rozšíříme ji o historii přilehlého okolí. Místo v bývalém obydlí františkánských mnichů najde i restaurátorská dílna, několik lůžek k ubytování a na nádvoří vyrostle prostor ke koncertování a pořádání divadelních představení,“ vyjmenoval starosta města Karel Klíma.

Klášterní areál vyrostl v místě městského hřbitova, zrušeného až v 80. letech minulého století, kdy měl ustoupit panelové výstavbě. Jeho nejvýznamnější součástí je kostel, jenž je unikátní dvoulodní stavbou.

Začal se stavět roku 1598, nejprve jako kostel hřbitovní. Renesanční kostel, vyprojektovaný architektem Valmadim v nezvyklé severojižní orientaci, tvořila pravoúhlá loď se třemi poli valené lunetové klenby se štukovými žebry, sbíhajícími se do zdobených svorníků.

Poté, co do Hostinného přišli františkáni, respektive převzali kostel roku 1677 do své správy, přestal svatostánek brzy postačovat zájmu poutníků, kteří se od každoročně vydávali na slavnou pouť Porcionkuli. Došlo proto nejprve k rané baroknímu prodloužení kostela a později v roce 1743 byla přistavěna druhá loď. Každá měla vlastní vchod a svůj oltář.

Po krátkodobém zrušení kláštera za Josefa II. ustal v jeho zdech řádový život až roku 1949. Po odsvěcení sloužil klášter i kostel jako skladovací prostor obchodu s obuví. Vinou neúdržby hrozilo v polovině 60. let jeho zřícení, proto se začalo uvažovat o demolici. Naštěstí zde byla zřízena „antická galerie“, která je vlastně přístupný depozitář sbírky vlastněné Filosofickou fakultou Univerzity Karlovy. V roce 2006 převzalo zodpovědnost za financování provozu muzea město. Výměnou za to, že univerzita za ušetřené prostředky zajistí restaurování soch.

GALERIE ANTICKÉHO UMĚNÍ

Sbírka odlitků antických soch - průřez stěžejními epochami vývoje antického umění. Od ukázek archaické řecké plastiky přes díla klasického období, helénismu až po sochařský portrét římské republiky a oficiální umění císařského Říma.

Otevírací doba: květen - říjen v úterý až neděle od 9 do 12 a od 13 do 17 hodin

(12)

DOKUMENTY:

Ing. Zdeněk Čermák
Vedoucí odboru památkové péče
ČSA 810/51
500 10

5. ledna 2007

Věc: Upozornění na stav barokního mostku v Habřině

Vážený pane inženýre,

Obracíme se na Vás s upozorněním na stav barokního mostku v katastru obce Habřina, který byl před 12 lety z podnětu Společnosti ochránců památek nákladně opraven. Jedná se o ojedinělou památku tohoto typu v našem okrese.

V současné době je v patě oblouku mostu uvolněno několik kamenů a hrozí při nejbližším větším vzdušném hladině říčky uvolnění dalších kamenů a tím ohrožení stability tohoto mostku. Víme, že se na Váš odbor v této záležitosti již obrátil jeden z našich členů Společnosti.

Vážený pane inženýre, v této fázi poškození mostku se jedná o finanční náklad v rozmezí 15 – 20 tisíc korun a naše Společnost je ochotna se při opravě této památky angažovat i pracovní, tak jak jsme se v minulosti již podíleli na opravách některých památek. Věříme, že se na Vašem odboru najde rozhodující finanční částka, která umožní v co nejkratší době opravit tuto památku. Naše spolupráce s památkovým odborem již několikrát prospěla záchraně a obnově našeho národního kulturního dědictví.

S přáním všeho dobrého v Novém roce

PhDr. Jiří Němeček
Předseda Společnosti

PROTESTNÍ DOPIS PROTI BOURÁNÍ VILY ANIČKY V HRADCI KRÁLOVÉ

Zastupitelstvo města
Hradec Králové
Československé armády 408
502 00 Hradec Králové

Generální pojišťovna, a.s.
Generální ředitelství
Bělehradská 132
120 84 Praha 2

Dne 26. ledna 2007 v Hradci Králové

VĚC: Protest proti demolici historické budovy č.p. 492 na Gočárově třídě v Hradci Králové známé jako Vila Anička a protilehlého objektu č.p. 731.

Vážení,

obracíme se na Vás, abychom vyjádřili nesouhlas se záměrem zbourat v Hradci Králové budovu č.p. 492 na Gočárově třídě v Hradci Králové, která je mezi královéhradeckou veřejností známá pod jménem Vila Anička. Tento objekt má být podle zveřejněných informací v médiích demolován spolu s protilehlou vilou č.p. 731, aby oba ustoupily novostavbě vícepodlažních domů. Demolici obou původních objektů dojde k nenávratnému poškození architektonické podoby této části města.

Dům č.p. 492 sice není zapsán v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky a leží těsně za hranicemi městské památkové zóny, takže se na něho nevztahuje památková ochrana, přesto se domníváme, že se jedná o hodnotnou architekturu, která se zrodila plně v kontextu budování moderního Hradce Králové, pro své architektonické hodnoty nazývaného Salonem republiky.

Vila Anička, postavená již v roce 1909, je pro obyvatele Hradce Králové významným orientačním bodem a jednou z významných staveb, které spoluvtvářejí génia loci krajského města. Je symbolem podobně jako Bílá věž, Kotěrovo muzeum nebo budova gymnázia J. K. Tyla.

Vzhled domu vyrůstá z atmosféry přelomu 19. a 20. století a je jedním z příkladů přechodu hradecké architektury od historizujících slohů ke Gočarovu pojetí. Protilehlá vila č.p. 731 představuje další etapu vývoje moderní architektury.

Vilová zástavba podél Střelecké ulice vznikla kontinuálně v souladu s

historickým procesem výstavby města a dnes tvoří předěl mezi blokovou zástavbou středu města a poválečnou zástavbou směrem ke Kuklenám. Soubor rodinných vil tvoří objekty začínající č.p. 759 na nároží ulic Čechova, Vrchlického a V Lipkách a končí až č.p. 437, resp. č.p. 346, u Střelnice. V roce 1925 arch. Josef Gočár zpracoval soutěžní návrh na regulaci pravostranné Labské kotliny, se kterým vyhrál a v němž navrhl blokovou zástavbu. V definitivním zpracování regulačního plánu z r. 1926 se však už bloková zástavba neobjevuje a zachovává se řada vil podél okruhu. Z pohledu historického je nutné si uvědomit, že tato zástavba vznikla mezi nynějším okruhem a hranicí katastrálního území Hradec Králové.

Není v naší kompetenci hodnotit architektonickou úroveň novostavby, kterou plánuje investor, zejména, když dosud plně nezveřejnil projekt. Nelze apriori odmítnout moderní výstavbu v historické zástavbě, vždyť mnohdy může vzniknout hodnotná architektura typu Tančícího domu v Praze. Je však nutné respektovat historický a urbanistický vývoj sídla a nové citlivě včlenit do organismu města. Ne násilně ničit původní zástavbu na úkor moderní. Pražský Tančící dům má své odpůrce i příznivce, jeho výstavbě ale neustoupila původní zástavba.

Tímto svým dopisem bychom rádi apelovali na investora, aby přehodnotil své záměry, s nimiž nesouhlasí značná část královéhradecké veřejnosti a odstoupil od demolice architektonicky zajímavého a obyvateli oblíbeného objektu.

Současně vyzýváme představitele města Hradce Králové, aby nedopustili likvidaci historické zástavby města Hradec Králové. Zejména poté, co byl zveřejněn záměr města prosadit zápis moderní architektury Hradce Králové na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

S přátelským pozdravem

PhDr. Jití Němeček
předseda Společnosti ochrany
památek ve vých. Čechách

Jarmila Sibalová
předsedkyně Spolku za staré
město Hradec Králové

Dáno na vědomí:

Zastupitelstvo města Hradec Králové
Generální pojišťovna, a.s. generální ředitelství, Praha

OBSAH:

NĚKOLIK SLOV NA ÚVOD	1
INFORMACE Z VÝBORU SPOLEČNOSTI	2
INFORMACE O BOURÁNÍ VILY ANIČKY	4
POZVÁNKA NA XVIII. SNĚM	5
ZPRÁVY A ZAJÍMAVOSTI	6
ČLÁNKY	10
DOKUMENTY	15